

Sygn. akt III AUz 65/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek (spr.) SSA Jolanta Hawryszko

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2014 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy **M. R.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o prawo do emerytury

na skutek zażalenia ubezpieczonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 12 marca 2014 r. sygn. akt VII U 3119/12

p o s t a n a w i a :

- 1. oddalić zażalenie na postanowienie o odrzuceniu apelacji;**
- 2. odrzucić zażalenie na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia apelacji.**

SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak SSA Jolanta Hawryszko

Sygn. akt III AUz 65/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 marca 2013 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił odwołanie M. R. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 27 czerwca 2012 roku, odmawiającej ubezpieczonemu przyznania prawa do emerytury.

Ubezpieczony M. R. był obecny przy ogłoszeniu ww. wyroku. Przewodniczący po odczytaniu sentencji wyroku i podaniu ustnie zasadniczych motywów rozstrzygnięcia pouczył ubezpieczonego o przysługującym mu prawie, sposobie oraz terminie wniesienia apelacji od tego wyroku, w tym terminie do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku.

Przedmiotowy wyrok uprawomocnił się 7 maja 2013 roku.

W dniu 29 października 2013 roku ubezpieczony złożył apelację wprost do Sądu Apelacyjnego w Szczecinie.

Postanowieniem z dnia 12 listopada 2013 roku Sąd Okręgowy odrzucił apelację jako spóźnioną (370 k.p.c.).

Powyższe orzeczenie zaskarżył ubezpieczony. Sąd Apelacyjny w Szczecinie oddalił zażalenie powoda (postanowienie z 30 grudnia 2013 roku – doręczone 15 stycznia 2014 roku) wskazując jednocześnie, iż ubezpieczony może rozważyć możliwość zgłoszenia wniosku o przywrócenie uchybionego terminu do wniesienia apelacji na podstawie art. 168 k.p.c. o ile wykaże, że bez swojej winy nie mógł złożyć apelacji w terminie i dochował należytej staranności.

W dniu 22 stycznia 2014 roku M. R. złożył wniosek o przywrócenie terminu wniesienia „zażalenia na postanowienie Sadu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 kwietnia 2013 r., który uprawomocnił się dnia 07 maja 2013 r.”. Uzasadniając wniosek o przywrócenie terminu wskazał, iż w toku postępowania sądowego udowodnił, że w okresie zakwestionowanym przez organ rentowy świadczył pracę w szczególnych warunkach. Świadkowie potwierdzili bowiem, iż był pracował w charakterze traktorzysty. Będąc przekonany, że udowodnił okoliczności uzasadniające przyznanie mu wnioskowanego świadczenia, przeoczył termin do wniesienia odwołania.

Zarządzeniem z 4 lutego 2014 roku wezwano M. R. do usunięcia braków formalnych ww. wniosku, poprzez jednoznaczne wskazanie o przywrócenie terminu do dokonania jakiej czynności wnosi (w sprawie nie zostało w dniu 22 kwietnia 2013 roku wydane żadne postanowienie, tego dnia natomiast został powodowi doręczony odpis wyroku z 20 marca 2013 roku), wskazanie i uprawdopodobnienie okoliczności, które powodowały uchybienie terminowi – o ile chodzi o przywrócenie terminu do złożenia apelacji od wyroku z 20 marca 2013 roku – złożenie tejże apelacji w dwóch egzemplarzach, podpisanej własnoręcznie przez powoda, zawierającej wskazanie wniosków i zarzutów apelacji, wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia oraz opłaconej wpisem w wysokości 30 zł – w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu wniosku o przywrócenie terminu.

W odpowiedzi M. R. oświadczył, iż wnosi o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji od wyroku Sądu Okręgowego. Wskazał, że przyczyną przekroczenia terminu do wniesienia apelacji było to, iż przedmiotowy wyrok był tak rażąco niesprawiedliwy, że powód przez długi czas nie mógł „dojść do siebie”. Przedstawił bowiem wystarczającą ilość świadków, którzy jednogłośnie stwierdzili, że pracował w warunkach szczególnych. W związku z czym wnosi o zmianę wyroku i uznanie, że będąc kierowcą ciągnika pracował w szczególnych warunkach. Do przedmiotowego pisma ubezpieczony dołączył kserokopię zażalenia na postanowienie z 12 listopada 2013 roku o odrzuceniu apelacji oraz pisma z 27 sierpnia 2013 roku skierowanego do Prezesa Sądu Okręgowego w Szczecinie.

Postanowieniem z dnia 12 marca 2014 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił wniosek ubezpieczonego przywrócenie terminu do złożenia apelacji od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 20 marca 2013 roku oraz odrzucił apelację M. R. od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 marca 2013 roku

W ocenie Sądu Okręgowego wniosek M. R. o przywrócenie terminu do złożenia apelacji od wyroku z dnia 20 marca 2013 roku nie zasługiwał na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 167 k.p.c., czynność procesowa podjęta przez stronę po upływie terminu jest bezskuteczna. Jednocześnie w art. 168 k.p.c. ustawodawca przewidział możliwość przywrócenia uchybionego terminu, wymieniając dwie podstawowe przesłanki, które muszą występować, by wniosek o przywrócenie terminu mógł być uwzględniony. Są to brak winy strony w uchybieniu terminowi oraz powstanie ujemnych dla strony skutków procesowych w wyniku uchybienia terminu. Sąd uwzględni zatem wniosek strony o przywrócenie terminu, jeżeli ta udowodni brak winy po swojej stronie. Natomiast nieuprawdopodobnienie przez stronę braku winy pociąga za sobą odmowę uwzględnienia wniosku, a tym samym jego oddalenie.

Nadto przepis art. 169 § 1 k.p.c. przewiduje, iż pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu, w którym czynność miała być dokonana, w ciągu tygodnia od czasu przyczyny uchybienia terminu. W piśmie tym należy

uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające wniosek (art. 169 § 2 k.p.c.). Równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności procesowej (art. 169 § 3 k.p.c.).

Zdaniem Sądu Okręgowego wnioskodawca nie wykazał braku winy w niedotrzymaniu terminu do wniesienia apelacji, co więcej w piśmie z 17 stycznia 2014 roku sam przyznał, że przeoczył termin do dokonania tej czynności.

Kryterium oceny winy jako przesłanki zasadności wniosku o przywrócenie terminu wiąże się z obowiązkiem strony do szczególnej staranności przy dokonywaniu czynności procesowej. W rozstrzyganym przypadku całokształt okoliczności nie wskazuje na przeszkody uniemożliwiające terminowe dokonanie czynności. Zważyć przy tym trzeba, iż w przepisie art. 168 § 1 k.p.c. posłużono się pojęciem winy w ten sposób, że każdy stopień zawinienia strony w uchybieniu terminu uniemożliwia przywrócenie go.

W przedmiotowej sprawie winę strony, zdaniem Sądu Okręgowego, można określić jako niedbalstwo; ubezpieczony nie dołożył bowiem należytej staranności przy wykonywaniu swoich powinności. W okolicznościach sprawy nie można doszukać się żadnego faktu, który usprawiedliwiałby wnioskodawcę. Powód po ogłoszeniu wyroku faktycznie mógł być wzburzony i nie zgadzać się z jego treścią (co jest okolicznością dość często spotykaną), jednakże w takim przypadku winien zgodnie z pouczeniem wnieść apelację w terminie wskazanym przez Sąd. Poza tym trudno dać wiarę by stan wzburzenia, który uniemożliwiałby złożenie apelacji, względnie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji trwał ponad 5 miesięcy (pierwszą czynność w sprawie po wydaniu wyroku z 20 marca 2013 roku ubezpieczony podjął dopiero 29 października 2013 roku). Taka postawa nie może być określona mianem należytego dbania o własne interesy. Ubezpieczony nie wskazał żadnych przyczyn, które mogłyby uzasadnić tak długą bezczynność.

Skarżący nie zaprezentował jakichkolwiek materialnych dowodów na poparcie braku możliwości wniesienia apelacji w ustawowym terminie np. zaświadczeń lekarskich, z których wynikałoby, iż stan jego zdrowia uniemożliwiał mu zachowanie terminu procesowego, stąd też jego twierdzenia są gołosłowne.

Z tych względów Sąd Okręgowy uznał, iż wnioskodawca nie uprawdopodobnił należycie braku winy po swojej stronie w uchybieniu terminu do złożenia wniosku, w związku z czym, oddalił jego wniosek o przywrócenie terminu do złożenia apelacji od wyroku z 20 marca 2013 roku oraz na podstawie art. 370 k.p.c. odrzucił apelację wniesioną po upływie przypisanego terminu.

Zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego wniósł ubezpieczony. Wnosi o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji oraz rozpoznanie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 394. k.p.c. zażalenie do sądu drugiej instancji przysługuje na postanowienie sądu pierwszej instancji kończące postępowanie w sprawie, a ponadto na postanowienia sądu pierwszej instancji i zarządzenia przewodniczącego, enumeratywnie wymienione w tym przepisie. Postanowienie w przedmiocie oddalenia wniosku o przywrócenie terminu nie zostało wymienione pośród kategorii postanowień, na które na podstawie art. 394 k.p.c. przysługuje zażalenie. Postanowienie to nie jest również postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie. Kończy ono wyłącznie postępowanie dotyczące kwestii ubocznej, ponieważ jego celem jest jedynie ocena zasadności wniosku o przywrócenie terminu, w tym zbadanie, czy zaniechanie dokonania czynności procesowej w przepisany terminie było spowodowane okolicznościami niezawinionymi przez stronę. Zażalenie na postanowienie o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu jest zatem niedopuszczalne i w związku powyższym podlega odrzuceniu z mocy art. 370 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

Jednocześnie wobec konieczności odrzucenia zażalenia ze względu na jego niedopuszczalność Sąd Apelacyjny nie miał obowiązku badać merytorycznie wniosku ubezpieczonego o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji czy oceniać merytorycznie zasadność odmowy przywrócenia terminu przez Sąd Okręgowy.

Zgodnie z art. 394 § 1 k.p.c. na postanowienie sądu pierwszej instancji kończące postępowanie w sprawie przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji. Niewątpliwie odrzucenie apelacji jest orzeczeniem kończącym postępowanie sądowe. I choć istnieje ścisła zależność pomiędzy postanowieniem o odrzuceniu apelacji, a orzeczeniem oddalającym wniosek o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej w postaci wniesienia apelacji, to jednak wyłącznie rozstrzygnięcie o odrzuceniu apelacji podlega zaskarżeniu. Nie jest bowiem dopuszczalne zaskarżenie postanowienia w przedmiocie przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej polegającej na wniesieniu apelacji.

Wydane przez Sąd Okręgowy postanowienie o odrzuceniu apelacji jest zasadne.

Wyrok Sądu Okręgowego VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych został wydany w dniu 20 marca 2013r. W dniu 21 marca 2013r. ubezpieczony złożył wniosek o wydanie wyroku wraz z uzasadnieniem. Odpis orzeczenia wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie do wniesienia apelacji doręczono ubezpieczonemu w dniu 22 kwietnia 2013r. Tym samym termin do wniesienia apelacji upłynął dnia 6 maja 2013r. Słusznie zatem Sąd Okręgowy odrzucił apelację, wniesioną w dniu 29 października 2013r., jako spóźnioną. Ponadto oddalony został wniosek ubezpieczonego o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Apelacyjny postanowił jak w sentencji na podstawie art. 385 kpc w związku z art. 397 §2 kpc.

SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak SSA Jolanta Hawryszko